

στη ἐν τῷ συνόλῳ του ἐπιδράσεις αἰτίνες τὸν ἡλλοίωσαν διὰ μέσου τῶν αἰώνων, διατηρεῖ ἐν τούτοις πολλὴν ἀξίαν· εὐτυχῶς ὁ νάρθηξ καὶ τὰ πλάγια κλίτη μετὰ τῆς κεντρικῆς ἀψίδος ἔμειναν ἀνέπαφα. Ὑπὸ διακοσμητικὴν ἐποψίν ὁ ναὸς προξενεῖ θαυμασμόν. Χάρις εἰς τὰς φροντίδας τοῦ κτήτορος εἶχε διακοσμηθῇ μὲ ἐξόχους τοιχογραφίας καὶ μωσαϊκὰς εἰκόνας. Τὰ σωζόμενα μωσαϊκὰ—θραύσματα ἐλλιπῆ—δὲν ἀποτελοῦν οὐδὲ πολλοστημόριον τῆς ἀρχικῆς διακοσμώσεως.

Ἄμα εἰσέλθῃ τις εἰς τὸν νάρθηκα καὶ στραφῇ πρὸς τὸν θόλον, βλέπει ἐν ὥραϊον σύνολον ἀγιογραφῶν (Εἰκὼν Β'). Τὸ κέντρον τούτων κατέχεται ὑπὸ μεγάλου διπλοῦ σταυροῦ ἐγγεγραμμένου εἰς κύκλον, οἱ ὁκτὼ βραχίονες τοῦ ὁποίου, ὅσοι πρὸς ἀλλήλους φθάνουσιν, ὡς ἄκτινες, πρὸς τὴν περιφέρειαν.

Εἰς τὰς τέσσαρας πλευράς τοῦ θόλου ἔχουν ἀποτυπωθῇ οἱ Εὐαγγελισταὶ ἐν στάσει ἐμπνεύσεως, εἰς δὲ τὸν μεταξὺ τῶν Εὐαγγελιστῶν χώρον εἰκονίζονται ὁ Ἰησοῦς, ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα ἐν προτομῇ. Αἱ μορφαὶ τῶν εἰνὲ ἐκφραστικώταται. Νομίζει τις ὅτι κινῶνται.

Ἄνωθεν τῆς ἐσωτερικῆς πύλης τοῦ νάρθηκος φαίνονται οἱ προφῆται Ἰερεμίας, Ἡλίας, Μωϋσῆς καὶ Δαυὶδ, ἄνωθεν δὲ τῆς μεσαιᾶς πύλης καὶ ἀκριβῶς ὑπὸ τὸ εὐρὸν τόξον ὅπερ αὕτη σχηματίζει, ὑπάρχει ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας (Εἰκὼν Γ') δεσπόζουσα τῆς εἰσόδου. Παρίσταται αὕτη ἐν ἡμικρομίῳ, εἰς φυσικὸν μέγεθος, φέρουσα τὰς χεῖρας ὑψηλὰ, ἐν στάσει δεήσεως. Ἡ ἐκτέλεσις τῆς εἰκόνης ταύτης, ἡ χάρις καὶ ἡ δύναμις

εἶνε θαυμάσια. Τὸ βάθος τῆς εἰκόνης εἶνε χρυσοῦν· ἡ κεφαλὴ περιβάλλεται ἀπὸ φωτοστέφανον· τὸ πρόσωπον σύμμετρον· οἱ ὀφθαλμοὶ μεγάλοι ἀτενίζουσιν πρὸς ἐν σημεῖον, τὸν ἀντικρὺ κείμενον Χριστόν. Ἡ Παγαγία εἰκονίζεται φέρουσα κυανοῦν μινδύαν παρυφαιμένον διὰ χρυσοῦ, μὲ πτυχώσεις ἀρίστης διαρρυθμίσεως. Ἐκατέρωθεν τῆς εἰκόνης ἀναγράφονται τὰ ψηφία ΜΗΡ-ΘΥ, ἐν τῷ βάθει δὲ ἀναγινώσκεται ἐπιγραφὴ ἐκ μωσαϊκοῦ, ἐν ἣ ἀναφέρεται ὁ κτίσας καὶ διακοσμήσας τὴν ἐκκλησίαν ταύτην Νικηφόρος Πατριάρχης. Ὁ ναὸς ἐκτίσθη 7 ἔτη μετὰ τὴν Α'. Οἰκομενικὴν Σύνοδον.

Ἐκατέρωθεν τῶν πλευρῶν τοῦ μεγάλου τόξου τοῦ ἱεροῦ εἰκονίζονται ἀνὰ δύο ἄγγελοι (Εἰκὼν Δ') φέροντες τὰ ὀνόματα «Ἀρχαὶ, Δυνάμεις, Κυριότητες, Ἐξουσίαι» καὶ παριστάνοντες τέσσαρα ἐκ τῶν ἐννέα ἀγγελικῶν ταγμάτων. Οἱ ἄγγελοι οὗτοι φέρουσι εὐρεῖς πολυτελεῖς χιτῶνας ἰόχρους μετὰ χρυσοῦν κοσμημάτων καὶ λευκάς πέτρους, αἰτίνες ὑφούμεναι ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν φθάνουσι μέχρι τῶν ποδῶν. Ἐχουσι ἐστραμμένον τὸ βλέμμα πρὸς τὸν λάμποντα θρόνον, πρὸς ὃν ἀναπέμπουσι τοὺς ὕμνους τῶν. Ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν, ἡ μία ἐπὶ λαβάρου κρατουμένου ὑπὸ ἐνὸς ἀγγέλου ἀναγράφει τρεῖς τὴν λέξιν «Ἄγιος», ἡ δ' ἐτέρα παρὰ τοὺς πόδας αὐτῶν «Καὶ προσκυνήσάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι.»

Εἶνε ὀρασιωτάτη ἡ παράστασις αὕτη· ἡ θεία Δόξα καὶ Δύναμις δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐκδηλωθῇ καλλιτέρον ὑπὸ ἀνθρώπων καὶ δι' αἰκαστικῆς τέχνης. Ἡ Παναγία εἰς τὸ βάθος κρατεῖ τὸν Χριστὸν νήπιον. Ἡ ἐκτέλεσις εἶνε τελεία.

Ο ΒΙΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἀπὸ τὸ νέον περὶ Ἑλλάδος βιβλίον ταῦ κ. Νεώκετ Φέριμαν ἀποσπῶμεν τὰς ἐξῆς περικοπὰς :

Φιλολογία καὶ Τύπος

Ἑλληνικὴ φιλολογία, ὡς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα—γράφει ὁ συγγραφεὺς—οὐδέποτε ἀπεσβέσθη ὁλοσχερῶς. Μετὰ τὴν Βυζαντινὴν περίοδον, ὅτε ἐπιπόλοιοι πολεμικαὶ διαγριβαὶ ἐποικίλλοντο δι' ὀλιγώτερον ἀνιερῶν χρονικῶν, τὸ δένδρον τῆς Ἑλλη-

νικῆς φιλολογίας ἔζησε διὰ ν' ἀνθήσῃ εἰς τὰ δημοτικὰ τραγούδια τῆς νέας Ἑλλάδος, τοὺς διθυράμβους τῶν Κλεφτῶν καὶ τὰ λυρικά ἐρωτικά ᾄσματα.

Ἄλλ' ἡ καθ'αυτὸ νεωτέρα Ἑλληνικὴ φιλολογία ἤρχισε μὲ τὸν Ρήγαν, ὁ ὁποῖος ἔψαλε τὴν Ἐλευθερίαν καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ αὐτῆς κατὰ τὸ 1798.

Ἡ ποιητικὴ παράδοσις ἐσυνεχίσθη παρὰ τῶν δύο Ἰονίων ποιητῶν, τοῦ Σολωμοῦ καὶ τοῦ Βαλαωρίτου, καὶ ὁ ποιητικὸς μανθῦας ἔπεσε σήμερον ἐπὶ τῶν ὁμῶν τοῦ Παλαμά, τοῦ ὁποῖου ὁ «Ὑμνος πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν», οἱ «Ἰαμβοὶ καὶ Ἀνάπαιστοι» καὶ τὰ «Τραγούδια τῆς Πατρίδος μου» θὰ τοῦ ἐξησφάλιζον τιμη-

τικὴν θέσιν μετὰ τῶν συγχρόνων ποιητῶν τῆς Εὐρώπης, ἂν ἡ γνώσις τοῦ ἰδιώματος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγράφησαν τὰ ποιήματα αὐτὰ, ἦτο εὐρύτερον δεδομένη.

Μετὰ τῶν μυθιστοριογράφων, ἴσως ὁ Βικέλας θὰ ἐλάμβανε τὴν δάφνην παρὰ τῶν συμπατριωτῶν του.

Ὁ «Λουκῆς Δάρας» ἔσχεν ἴσως περισσοτέρους ἀναγνώστας ἀπὸ κάθε ἄλλο Ἑλληνικὸν μυθιστόρημα. Τὸ ἔργον αὐτοῦ πραγματεύεται περὶ θέματος, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε κουράζει ἓνα Ἑλληνα—τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος—καίτοι ὁ ἥρωας του δὲν εἶνε καθατὸ ἥρωας, ἀλλὰ πρόσωπον λίαν ἀνθρώπινον, τοῦ ὁποῖου ὁ χαρακτηρ διαγράφεται μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν καὶ δεξιότητα.

Ἄλλ' ὁ Βικέλας ἔχει ἐμφανισθῇ ἀριώτερος εἰς τὰ διηγήματα (Ἱστορίαι) τοῦ Αἰγαίου. Εἰς ταῦτα ὀντλεῖ ἐκ τῆς πείρας του καὶ, ἐπεξεργαζόμενος γνωστὸν ὕλικόν, παρέχει ζωντανὰς ἀναπαραστάσεις τῆς νησιωτικῆς ζωῆς, λεπτομερῶς μελετηθείσης. Διήλθε πολλὰ ἔτη τῆς ζωῆς του ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει εἰς αὐτὸν πιστὰς μεταφράσεις τοῦ Ἀμλετ καὶ τοῦ Μάκβεθ.

Ὁ Ροῦδης ἔχει μέγαν ἀριθμὸν ἀγνωστών καὶ τὸ μᾶλλον διαδεδομένον τῶν μυθιστορημάτων του εἶνε «Ἡ Πάπισσα Ἰωάννα». Ὁ Καρκαβίτσας ἔχει κοινὸν ἀφωσιωμένον εἰς αὐτὸν καὶ ὁ Παπιδιαμάντης εἶνε ὁ δημοτικώτατος τῶν διηγηματογράφων.

Ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει κιτόπιν μὲ μικρὰς κριτικὰς παρατηρήσεις τὸν Ἐπισκοπόπουλον, τὸν Δροσίνην καὶ τὸν Ψυχάρον.

Ὁ κ. Ψυχάρης, λέγει, ὁ ὁποῖος ἐπὶ μακρὸν ἱπῆξεν

ὁ πρωταγωνιστὴς τῆς δημοτικῆς ἐν τῷ γλωσσικῷ ζήτηματι, εἶνε μᾶλλον γνωστὸς ἀπὸ τὸ «Ταξίδι μου», λαμπρὰν περιγραφὴν τῆς Ἑλλάδος, ὅπως τὴν βλέπει αὐτὸς».

Καὶ ἔπονται κατὰ σειρὰν τὰ ὀνόματα τῆς κυρίας Παρρὲν, καὶ τῶν κ.κ. Προβελεγγίου, Πολέμη, Πορφύρα καὶ Γουπάρη.

«Τὸ Ἑλληνικὸν κοινὸν, ἐξακολουθεῖ ὁ συγγραφεὺς, εἶνε κατὰ φυσικὸν λόγον περιορισμένον κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ μερὶς αὐτοῦ ἀναγινώσκει ξένους συγγραφεῖς, οὕτως ὥστε οὐχὶ ὀλίγοι δυνάμενοι νὰ παραγάγουν πρωτότυπον ἐργασίαν, ἀσχολοῦνται μὲ τὴν δημοσιογραφίαν καὶ τὰς μεταφράσεις.

«Τὸ δράμα ὑφίσταται βαρεῖας τὰς συνεπείας τῆς καταστάσεως ταύτης ὥς ἐκ τῆς μανίας διὰ τὰ Γαλλικὰ ἔργα καὶ τὰς ἐπιθεωρήσεις. Ὁ δημοτικώτερος τῶν συγχρόνων δραματικῶν συγγραφέων εἶνε ὁ Μελάς.

«Ἐν τῷ ἔγγυς παρελθόντι δύο ὀνόματα ἐξέχοντες εἰς τὸ δράμα: Ὁ Ραγκαβῆς καὶ ὁ Βερναρδάκης. Ἀμφότεροι προσέτρεξαν εἰς τὴν Ἱστορίαν διὰ νὰ ἐμπνευσθοῦν. Ὁ τελευταῖος εἰς τὴν «Μαρίαν Δοξαπατρή» ἔλαβεν ὡς θέμα ἐν ἐπεισόδιον τῆς Φραγκικῆς κατοχῆς τοῦ Μωρέως.

«Ἡ ὑπόθεσις τοῦ «Νικηφόρου Φωκά» ὑπόκειται ἐν Κρήτῃ κατὰ τὸν δέκατον αἰῶνα. Ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς παρουσίασεν ἐπίσης μετάφρασιν τοῦ Εὐρυπίδου καὶ μίαν μετάφρασιν τοῦ «Φάουστ».

«Ὁ Αἰσχύλος εἴχε μεταφρασθῆν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κ. Σωτηριάδου, τὸν δὲ Σοφοκλῆν μετέφρασαν οἱ κ. κ. Μάνος καὶ Α. Βλάχος.

«Ἄλλοι Ἕλληνες δὲν ἀρέσκονται εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τῶν ἀριστοτεχνικῶν τῆς ἀρχαίας φιλολογίας. Οἱ φοιτητὰι ἰδίως τοῦ Πανεπιστημίου θεωροῦν αὐτὴν ὡς βεβήλωσιν, καὶ πρὸ τινων ἐτῶν διωργάνωσαν θεωρυβώδη διαμαρτυρίαν ἐναντίον τῆς παραστάσεως μιᾶς τοιαύτης μεταφράσεως, ἡ ὁποία καὶ ἀπεσύρθη.

«Καὶ οὕτως ὁ λαὸς, ὁποῖος δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὸν Εὐρυπίδην εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἀττικὴν, ἔχει καταδικασθῆν εἰς ἀγνοίαν αὐτοῦ».

Ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει κατόπιν περὶ τῆς ἱστορίας καὶ λέγει ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῆς φιλολογίας εἶνε πιθανῶς τὸ μᾶλλον ἀναπτυχθέν ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλλάδι.

Ἀναφέρει τὰ ἔργα τοῦ Σπυρ. Τρικοῦπη, τοῦ Παπαρηγοπούλου, τοῦ κ. Καμπούρογλου, τοῦ κ. Λάμπρου, τοῦ κ. Μηλιαράκη, τοῦ κ. Κυριακίδου καὶ τοῦ κ. Εὐαγγελίδου.

Ἀναφέρει εὐφώνως τὸν Σύλλογον πρὸς Διάδοσιν Ὁφελίμων Βιβλίων, τὴν Βιβλιοθήκην Μαραοῦ καὶ τὴν τᾶσιν πρὸς ἀνάγνωσιν τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων, ἐπιλέγων:

«Υπάρχουν πολὺ περισσότερα βιβλιοπωλεῖα ἐν Ἀθῆναις παρὰ εἰς οἵανδήποτε Ἀγγλικὴν πόλιν τοῦ αὐτοῦ μεγέθους, καὶ τὰ βιβλιοπωλεῖα αὐτὰ συχνάζονται ἀπὸ πελάτας. Καὶ ὅντως, τὸ βιβλίον ἀποτελεῖ σημαντικὸν εἶδος εἰς τὸν Ἀθηναϊκὸν βίον. Τοῦτο δὲ κἀμνεῖ τὸν Ἕλληνα νὰ διαφέρῃ ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων ἐθνῶν τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς».

Ὁ συγγραφεὺς ἀσχολεῖται κατόπιν μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας, καὶ ἐκφράζει τὴν ἐκπληξίν του πῶς αἱ Ἀθῆναι μὲ 170 χιλιάδας κατοίκων κατορθώνουν νὰ συντηροῦν δεκατρία ἡμερησία φύλλα.

«Ἡ Ἑλληνικὴ ἰδιοσυγκρασία, λέγει, εἶνε κατάλληλος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δημοσιογραφίας.

«Ὁ λαὸς δὲν μετεβλήθη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν πρὸ δισχιλίων περίπου ἐτῶν περιεγράφη ἐν ἀξιωματικῶν λόγῳ ἀπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς διψῶν διὰ νὰ μύθῃ τι νέον. Ἄν εἴς Ἕλληνα ἔχῃ μόνον μίαν πεν-

τάραν εἰς τὴν τσέπην του καὶ πρόκειται νὰ τὴν χρησιμοποίησιν διὰ ψωμί ἢ δι' ἑφημερίδα, ἡ τελευταία ἔχει καταπληκτικῶς περισσότερας πιθανότητας προτιμήσεως».

Εἰς τὸν συγγραφέα ἔκαμεν ἐπίσης ἐντύπωσιν τὸ «παράρτημα» καὶ ἡ διαφορετικὴ καθ' ἡμέραν διαφῆμισις ἀπὸ τοὺς ἐφημεριδοπώλας τῶν σημαντικωτέρων γεγονότων τῆς ἡμέρας, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν στερεότυπον κραιγὴν τῶν ἐφημεριδοπωλῶν τοῦ Λονδίνου.

Ἐπίσης ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν εἰς αὐτὸν τὸ γεγονός, ὅτι ἡ πολιτικὴ ἀπορροφᾷ ὁλόκληρον τὴν ἀρθρογραφίαν καὶ τὴν εἰδησεολογίαν, καὶ δὲν δίδεται σημασία εἰς τὴν ἀθλητικὴν ζωὴν ἢ τὴν κοινωνικὴν κίνησιν.

Ἐκ τῶν ἐν Ἀθῆναις ἐκδιδομένων ἐφημερίδων ἀναφέρει τὰς «Ἀθῆνας», ἐφημερίδα «μὲ χροιάν φιλολογικὴν, διακρινομένην τῆς συνήθους κοινῆς εἰδησεολογίας» καὶ τὴν «Ἑστία».

«Ὁ «Ρωμῆς» ἐπίσης ἀπασχολεῖ μερικὰς παραγράφους τοῦ κεφαλαίου τούτου καὶ ὁ συγγραφεὺς θαυμάζει τὴν γόνιμον φαντασίαν τοῦ «νέου Ἀριστοφάνους».

Ἦτο ἄρα γε δυνατόν νὰ μὴ θίξῃ ὁ συγγραφεὺς καὶ τὸ γλωσσικὸν ζήτημα;

Ὁ μεταξὺ τῶν ὁπαδῶν τῆς καθαιρεούσης καὶ τῶν «μαλλιαρῶν» ἀγὼν ἐκτίθεται εἰς δύο σελίδας, καίτοι δὲ ὁ συγγραφεὺς δηλοῖ, ὅτι ἡ λύσις τοῦ προβλήματος πρέπει ν' ἀφεθῇ εἰς μόνους τοὺς Ἕλληνας, παρατηρεῖ ἐν τούτοις τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς γραπτῆς καὶ τῆς ὁμιλουμένης καὶ προσθέτει, ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ λαοῦ δὲν διαφέρει τῆς ἀρχαίας περισσότερον ἀφ' ὅτι διαφέρει ἡ Γαλλικὴ τοῦ Φρουασσάρ ἀπὸ τὴν σημερινήν.

Δι' Ἑλληνίδες

Ὁ συγγραφεὺς ὁμιλεῖ περὶ τῶν ἔργων, τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν κυριῶν μας: περὶ τῆς «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων», περὶ τοῦ Ἑργαστηρίου τῶν Ἀπόρων γυναικῶν, περὶ τοῦ Ἀσύλου τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης, περὶ τοῦ Ἀμαλειῶν Ὁρφανοτροφείου, περὶ τῆς γυναικείας δράσεως εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν, περὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ Συστήματος, περὶ τῆς Βασιλικῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς χειροτεχνιμάτων, καὶ ἐκ τούτων λαμβάνων ἀφορμὴν ἐξαίρει τὴν δράσιν τῆς Βασιλείσσης, τῆς Πριγκιπίσσης Σοφίας, καὶ τῶν Ἀθηναίων ἐν γένει κυριῶν.

Καὶ ἐπιλέγει:

«Εἰς χώραν, ὅπου ἡ πολιτικὴ ἀπορροφᾷ τόσον τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου, θὰ ἡδυνάτο τις ν' ἀναμείνῃ τὴν συγκρότησιν γυναικείων πολιτικῶν συνδέσμων. Καὶ ὅμως ἐν Ἀθῆναις οὐδεὶς τοιοῦτος ὑφίσταται. καὶ τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας ψήφου εὐρίσκειται ἀκόμη ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα. Ἐκ τῶν προηγουμένων ὅμως ἀποδεικνύεται ἀναμφισβήτητος, ὅτι αἱ Ἑλληνίδες κυρίαι εἶνε ἱκαναὶ πρὸς συσσωματωμένην φιланθρωπικὴν δράσιν, δὲν εἶνε ἐπιλήσμονες τῶν συμφερόντων τοῦ φύλου των καὶ ἀγωνίζονται διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεώς των.

» Ἄλλοτε μία μήτηρ Ἑλληνίς, ἐρωτώμενη περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τέκνων τῆς, ἐσυνήθισε νὰ λέγῃ: «Δύο ἀγόρια καὶ — μὲ τὸ συμπάθειο — τρία κορίτσια». Ἡ καταβιαστικὴ αὕτη ταρνευτικὴ πρότασις δὲν θεωρεῖται πλέον ἀναγκαία. Τὰ κορίτσια δὲν ἔχουν πλέον ἀνάγκην συγγνώμης διότι ἦλθον εἰς τὴν ζωὴν. Ἐθεωρήθη ὅτι ἤξιζε τὸν κόπον νὰ τὰ μορφώσουν, καὶ σήμερον ἀρκεῖ νὰ θελήσῃ μία νεάνις διὰ νὰ καθίσῃ εἰς τὰ Πανεπιστημιακὰ ἐδῶλια, παρὰ τοὺς ἀφελοὺς τῆς. Καὶ βλέπει τις σήμερον κυρίας διπλωματούχους τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καὶ γυναικας ἱατροὺς, αἱ ὁποῖαι ἐσπούδασαν ἐν Ἀθῆναις ἢ ἐν Παρισίοις.

«Λιὰ νὰ ἐκτιμηθῇ ἐπακριβῶς ἡ σημασία τούτου,

Μαξιμιλιανού Ντάρζιο

Μίνως - Ραδάμανθυς - Αΐακος

ὀφείλομεν νὰ ἀναμνησθῶμεν ὅτι, ὅταν ἡ Ἑλλάς ἀνέκτισε τὴν ἐλευθερίαν της, ἡ γυνὴ ἢ γινώσκουσα ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν ἀπετέλει φαινόμενον. Ταξειδιῶται ἐπισκεφθέντες τὴν Ἑλλάδα πρὸ ἐξήντα ἢ ἐβδομηντα ἔτων ἐξέφρασαν τὴν ἐκπληξίν των ἐπὶ τῇ θέᾳ καλῶς ἐνδεδυμένων κυριῶν, μὲ κομποῦς τρόπους, αἱ ὁποῖαι καίτοι ἀνήκουσαι εἰς τὰς πλουσίας τάξεις, ἦσαν ἐστερημένοι τῶν στοιχειωδествάτων τούτων ἐφοδίων.

«Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας μόνη των ἐνασχόλησις φαίνεται ὅτι ἦτο τὸ λουτρόν. Σήμερον δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον. Αἰωρεῖται ἀκόμη εἰς τὰ λουτρά των μία σκιά ἀναμνήσεως τῶν Ἀνατολικῶν ἐθίμων, διότι τὸ λουτρόν τῆς Ἀθηναίας ἀρωματίζεται καὶ τονοῦται μὲ εὐφρεστάτον ἀφ᾽ ἑῷ, τοῦ ὁποῖου τὰ κυριώτατα συστατικά εἶνε τὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς καὶ τῆς λεμονιάς.

«Κατηγόρησαν τὰς Ἀθηναίας διὰ τὸ κονεὶ καὶ χωρὶς χάριν ἀνάστημά των, τὴν ἄλλειψιν γοητείας καὶ τὴν κοινότητα τῶν χαρακτηριστικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξῆρον μόνον τὰ μάτια των. Ἀλλὰ βραχεῖα παραμονὴ ἐν Ἀθήναις εἶνε ἔρκετὶ διὰ νὰ διαψεύσῃ ὅλα ταῦτα.

«Αἱ Ἀθηναῖαι σπανίως ἔχουν ἀνάστημα ὑψηλόν, ἀλλὰ συχνότατα τὰ πρόσωπά των ἔχουν λεπτά καὶ διακεκριμένα χαρακτηριστικά, χωρὶς δὲ νὰ ἔχουν ἀξιώσεις ἐκτάκτου καλλονῆς, κατέχουν ἐν γένει μίαν εὐγενεὴν κομψότητα.

«Βεβαίως ἔχουν ἀκόμη ἀνάγκην γυμναστικῆς. Ἀλλ' ἡ γυμναστικὴ διδάσκεται τώρα εἰς τὰς νεωτέρας γενεάς, καὶ εἶνε ἀξιοσημείωτον ὅτι παρατηρεῖται διαρκῶς ἐπιτεινομένη τάσις δι' ὑψηλότερον ἀνάστημα καὶ καλλίτερον διαπεπλασμένον σῶμα. Ἡ παρατήρησις αὐτὴ καθίσταται ἐντονωτέρα εἰς τὰ σχολεῖα τῶν θηλέων τῶν σημερινῶν Ἀθηνῶν. Τώρα, ἂν τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ λὼν-τέννυς καὶ τὴν γυμναστικὴν, ἀπόκειται εἰς τοὺς εἰδικοὺς μελετητάς νὰ τὸ ἐξετάσουν.

«Ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὅποτον ἡ Ἀθηναία ὑστερεῖ, δὲν εἶνε ἡ μορφὴ ἢ τὸ παράστημα, ἀλλ' ἡ φωνὴ της. Ἐνῶ ἐκκληρονόμησεν ὠραιότητάν καὶ ἐκφραστικὴν γλῶσσαν, τὴν ἀδικεῖ διὰ τοῦ τόνου τῆς ὁμιλίας της. Ἡ ὀξεῖα καὶ συριστικὴ κᾶπως προφορὰ της καὶ ἡ βία μεθ' ἧς προφέρει τὰς φράσεις τῆς ἀφαιροῦν κατὰ ἀπὸ τὴν εὐ-

γένειαν προσώπου κατὰ τὰλλα γοητευτικοῦ ἢ ὁμιλία τῆς Ἀθηναίας ἐπιφέρει κάποιαν αἰσθησὶν ἀπογοητεύσεως.

«Ἀδιαφιλονεικῶς εὐφυνῆς, ταχεῖα εἰς τὰς συμπαθεῖς της καὶ ἀποκαλύπτουσα ἐν τῇ συνδιαλέξει εὐρεῖαν σφαιρὰν γνώσεων, ἔχει ἐν τούτοις μίαν δισδιάκριτον ἄλλειψιν. Ἀγωνιζόμεθα νὰ ἐντοπίσωμεν κᾶπου τὴν ἄλλειψιν αὐτὴν, ἀργὰ δὲ ἡ γρήγορα εὐρίσκομεν ἐπὶ τέλους ὅτι αὕτη συνίσταται εἰς κάποιαν ἀναισθησίαν πρὸς τὸ ὑψηλότερον Καλόν.

«Ἡ Ἀθηναία δύναται νὰ κάθῃται εἰς τὸ Ζάππειον καὶ νὰ φλυαρῇ εὐχαρίστως μὲ τὴν ράχιν ἐστραμένην πρὸς μίαν δύσιν ἐξόχου ἁρμονίας, σπανίως δὲ δύναται νὰ κάμῃ τὴν διάκρισιν μεταξὺ τοῦ ἐπιπολαίου καὶ τοῦ χυδαίου ἀφ' ἑνὸς, καὶ τοῦ καλοῦ καὶ ἀληθοῦς ἐν τῇ Τέχνῃ ἀφ' ἑτέρου.

«Παρ' ὅλα ταῦτα, ἡ Ἀθηναία εἶνε ἡ πρώτη τῶν γυναικῶν τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς. Ἰσταται ἐπὶ διαφορετικοῦ ἐπιπέδου. Τόσον δι' αὐτὴν, ὅσον καὶ δι' ὁλόκληρον τὸ ἔθνος, δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἀπὸ τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τῆς ὑφισταμένης κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἐπαναστάσεως μέχρι τῆς σημερινῆς προόδου πλατὺ ἀνοίγεται τὸ μεσολαβοῦν χάσμα».

— *Ξέρεις τί ; Θέλω νὰ προγυμνασθῶ διὰ τὴν ἐκμυστήρευσιν τοῦ ξρωτός μου πρὸς τὴν μέλλουσαν μνηστήν μου. Δὲν ξέρεις νὰ μοῦ πῇς κατ' ἐν ἀντικείμενον, τὸ ὅποτον νὰ μοῦ ἔδινε τὴν ἰδέαν, ὅτι βεβαίως μπροστὰ μου ἡ μνηστὴ μου ;*

— *Ναί, τὸ χρηματοκιβώτιον !*

✱

ἽΟ Μαικήρας. — *Ἦθελα μίαν νεκρὰν φύσιν λάδι, ἀλλὰ νὰ εἶνε πολὺ φθιγγή.*

Εἰκονοπώλης. — *Τότε ἀγοράστε καλλίτερα ἕνα κουτὶ σαρκέλλες !*